

Cultura i educació: més que una inversió en capital creatiu

Published by [Interacció](#) [1] on 20/03/2018 - 15:37 | Last modification: 15/06/2026 - 10:51

La relació entre cultura i educació acostuma a aparèixer envoltada d'un ampli consens retòric. Pocs actors qüestionen avui que les arts contribueixen al desenvolupament personal, a la comprensió de la diversitat cultural o a l'enfortiment de les competències socials. El problema apareix quan cal explicar per què aquestes disciplines han de formar part dels currículums educatius.

L'informe *Arts, culture, and cultural awareness in education*, elaborat pel Servei de Recerca del Parlament Europeu, ofereix una síntesi dels arguments que durant les darreres dècades han impulsat la defensa de l'educació artística. El document recull aportacions de la Unesco, l'OCDE i diversos estudis internacionals que relacionen les arts amb el desenvolupament del pensament crític, la creativitat, l'empatia, la cohesió social i la capacitat d'afrontar la complexitat de les societats multiculturals.

L'educació artística és presentada cada vegada més com una competència necessària per navegar societats complexes, diverses i interconnectades.

Ara bé, el mateix document mostra una tensió significativa. Molts dels arguments utilitzats per justificar la presència de les arts a l'escola acaben vinculats a la competitivitat econòmica, la innovació i les necessitats del mercat laboral. L'informe destaca el pes creixent de les indústries culturals i creatives, la demanda de perfils capaços d'innovar i la contribució econòmica del sector cultural al PIB europeu.

Aquesta argumentació no és anecdòtica. Reflecteix una tendència més àmplia de les polítiques públiques actuals: la necessitat de justificar la cultura pels seus efectes sobre altres objectius. La cultura es defensa perquè millora l'economia, reforça la cohesió social o augmenta la capacitat d'innovació. Més rarament es defensa com un valor en si mateix.

L'informe també recorda que les competències educatives continuen essent responsabilitat principal dels estats membres i que la capacitat d'intervenció de la Unió Europea és limitada. El seu paper consisteix sobretot a coordinar, recomanar, impulsar xarxes i finançar programes com Erasmus+ o Europa Creativa.

Entre la formació ciutadana i les demandes del mercat laboral, les polítiques educatives europees continuen buscant un equilibri difícil.

Llegit des d'Interacció¹⁸, aquest debat adquireix una profunditat diferent. Aquesta edició situa la cultura i l'educació en un mateix horitzó de sentit, partint de la idea que la cultura constitueix un tret essencial de la condició humana i que l'educació és el mecanisme que en garanteix la transmissió i la renovació.

Des d'aquesta perspectiva, la pregunta ja no és únicament quins beneficis aporta l'educació artística, sinó què perdem quan les arts deixen d'ocupar un lloc central en els processos d'aprenentatge. Potser el debat no hauria de girar exclusivament al voltant de la creativitat econòmica o de la innovació, sinó també de la capacitat de comprendre el món, interpretar-lo críticament i construir formes compartides de vida.

L'informe europeu aporta dades, evidències i arguments útils. [Interacció18](#) [2] convida a fer un pas més i preguntar-se quin tipus d'humanitat volem educar.

Referència

Pasikowska-Schnass, M. (2017). *Arts, culture, and cultural awareness in education*. European Parliamentary Research Service, European Parliament

[Text complet \(pdf\)](#) [3]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: educació i cultura

Tags: valor públic de la cultura

Tags: pensament cultural

Tags: polítiques culturals

Tags: diversitat cultural

- [4]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2018/educacio-arts>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/categories-dapunts/activitats-interaccio/interaccio-jornades/interaccio-2018>

[3] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/eprs_bri2017608807.pdf

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/7352>